

Sygn. akt I C 404/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Łukasz Rybus

Protokolant Aleksandra Sobótka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 czerwca 2018 r. w K.

sprawy z powództwa E. B.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki E. B. kwotę 1.724,15 (jeden tysiąc siedemset dwadzieścia cztery 15/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28 czerwca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powódki E. B. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 780,71 (siedemset osiemdziesiąt 71/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od powódki E. B. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kętrzynie kwotę 300,36 (trzysta 36/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

V. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kętrzynie kwotę 114,50 (sto czternaście 50/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 19.02.2016 r. powódka E. B. wystąpiła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 6.248,05 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28.06.2016 r. do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego żądania podniosła, że jest właścicielem samochodu marki M. (...) o nr rej. (...) i zawarła z pozwanym umowę dobrowolnego ubezpieczenia komunikacyjnego AC na przedmiotowy pojazd. 21.06.2014 r. powódka miała kolizję z łosiem, w wyniku której pojazd ten uległ uszkodzeniu w zakresie drzwi przednich lewych, błotnika przedniego lewego, halogena przedniego lewego. Pozwany sporządził kalkulację m. in. z 01.06.2015 r. uwzględniającą naprawę wyłącznie drzwi przednich lewych na kwotę 1.429,78 zł, przy zastosowaniu urealnienia na części zamienne w wysokości 60%. Kalkulacja sporządzona przez warsztat, w którym powódka zamierzała dokonać naprawy, została następnie warunkowo zweryfikowana do kwoty 3.026,18 zł, z zastrzeżeniem, że dopłata odszkodowania może nastąpić po udokumentowaniu poniesionych kosztów. Pozwany wypłacił bezsporną część odszkodowania w kwocie 1.429,78 zł. Powódka wywiodła, że klauzula zawarta w sekcji A ust. 12 pkt 4 ppkt 2 OWU AC, w zakresie w jakim uzależnia ustalenie wysokości odszkodowania od przedstawienia faktur obejmujących koszty użytych do naprawy części oraz koszty robocizny, jest postanowieniem niedozwolonym.

Pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że kwestionuje roszczenie powódki co do wysokości oraz zakresu odszkodowania. Argumentował, że kwalifikację części do wymiany lub naprawy dokonano na podstawie oględzin niezależnego rzeczoznawcy oraz zakresu faktycznych uszkodzeń będących następstwem zdarzenia, a wyceny odszkodowania dokonano z uwzględnieniem amortyzacji części oraz średniej stawki za roboczogodzinę zgodnie z warunkami zawartej umowy (sekcja A ust. 12 pkt 4 ppkt 3). Wskazał, że uszkodzenia zderzaka, kraty wlotu powietrza, reflektora przeciwmgielnego oraz błotnika przedniego lewego nie mogły powstać podczas tego zdarzenia. Powódka nie przedstawiła faktur wskazujących koszty użytych do naprawy części, wobec czego kosztorys pozwanego został sporządzony metodą kosztorysową, zgodnie z OWU.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka E. B. zawarła z pozwanym (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia autocasco dotyczącą samochodu marki M. (...) o nr rej. (...). Zgodnie z postanowieniami umowy stron, udział własny w szkodzie ubezpieczonego wynosił 0 zł, a naprawa pojazdu powinna zostać wykonana z użyciem części oryginalnych. Zgodnie z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia, które stanowiły integralną część umowy, w przypadku, gdy przewidywane koszty naprawy pojazdu nie przekraczają 70% jego wartości rynkowej, odszkodowanie ustalone zostanie zgodnie z decyzją ubezpieczonego według jednej z następujących zasad: jeżeli naprawa została wykonana poza siecią współpracujących z ubezpieczycielem warsztatów, wówczas wysokość odszkodowania ustalona zostanie na podstawie przedstawionych przez ubezpieczonego faktur, obejmujących koszty części użytych do naprawy oraz robocizny związanej z tą naprawą po wcześniejszym uzgodnieniu zakresu i kosztów naprawy (Sekcja A ust. 12 pkt 4 ppkt 2); kosztorysowo, przyjmując do rozliczenia średnią stawkę za roboczogodzinę odpowiednio do miejsca wskazanego jako miejsce parkowania pojazdu i pomniejszając odszkodowanie za części zamiennne użyte do naprawy pojazdu o zużycie eksploatacyjne, którego wartość dla pojazdu mającego 5 lat i więcej wynosi 60% (Sekcja A ust. 12 pkt 4 ppkt 3).

(dowód: bezsporne)

21.06.2014 r. doszło do zdarzenia polegającego na tym, iż kierowany przez powódkę E. B. samochód marki M. (...) o nr rej. (...) miał kontakt ze stojącym na środku drogi zwierzęciem, prawdopodobnie samicą łosia. Kontakt polegał na obtarciu zwierzęcia lewą stroną pojazdu.

(dowód: zeznania E. B. – k.198)

W wyniku w/w zdarzenia w samochodzie powódki doszło do uszkodzenia drzwi przednich lewych oraz błotnika przedniego prawego. Koszt naprawy w/w uszkodzeń przy zastosowaniu oryginalnych części zamiennych nowych producenta pojazdu w warsztacie nieautoryzowanym wynosi 4.864,23 zł brutto. Koszt takiej samej naprawy, uwzględniający 60% redukcji ceny oryginalnych części zamiennych za zużycie eksploatacyjne pojazdu, wynosi 3.153,93 zł brutto.

(dowód: opinia biegłego sądowego P. A. k.210-221, k.242-244, k.279-284)

Powódka nie przedstawiła faktury za naprawę pojazdu. Pozwany wypłacił dotychczas tytułem kosztów naprawy pojazdu powódki w związku ze zdarzeniem z 21.06.2014 r. odszkodowanie w wysokości 1.429,78 zł.

(dowód: bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne jedynie w części.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach niniejszej sprawy, w tym w aktach szkody pozwanego, albowiem nie zostały one zakwestionowane przez żadną ze stron i nie budziły wątpliwości. Ponadto Sąd uwzględnił nie budzącą wątpliwości, jasną i pełną opinię biegłego sądowego P. A.. Sąd miał na uwadze również

zeznania powódki, którym dał wiarę w zakresie, w jakim opisała ona przebieg i mechanizm wypadku z 21.06.2014 r., co znajdowało potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Brak było natomiast podstaw, aby w całości dać wiarę twierdzeniom powódki o zakresie uszkodzeń w jej pojeździe w związku z w/w zdarzeniem, albowiem pozostawały one w sprzeczności z ustaleniami biegłego.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawał fakt, iż samochód powódki uległ uszkodzeniu w wyniku zdarzenia z 21.06.2014 r. polegającego na tym, iż kierowany przez nią pojazd miał kontakt ze stojącym na środku drogi zwierzęciem. Sporny był zakres uszkodzeń w pojeździe, a także wysokość odszkodowania należnego powódce zgodnie z łączącą strony umową ubezpieczenia autocasco.

Wobec faktu, iż pozwany uznał co do zasady swoją odpowiedzialność, Sąd skoncentrował swoje rozważania na kwestii będącej przedmiotem sporu między stronami, czyli na wysokości odszkodowania należnego powódce w związku z uszkodzeniami powstałymi w przedmiotowym pojeździe.

Z uwagi na rozbieżność stanowisk stron odnośnie zakresu uszkodzeń w pojeździe oraz wysokości kosztów naprawy, a co za tym idzie wysokości należnego odszkodowania, Sąd odwołał się do wiadomości specjalnych biegłego z zakresu techniki samochodowej P. A..

Biegły, na podstawie zgromadzonej w sprawie dokumentacji oraz po wykonaniu oględzin uszkodzonego pojazdu, ustalił, że w związku ze zdarzeniem z 21.06.2014 r. w pojeździe powódki uszkodzeniu uległy drzwi przednie lewe i błotnik przedni lewy. Biegły wykluczył natomiast, aby w okolicznościach opisanych przez powódkę mogło dojść również do uszkodzenia lampy halogenowej zamontowanej w zderzaku po lewej stronie pojazdu. Stanowisko swoje biegły precyzyjnie uzasadnił i doprecyzował w opinii uzupełniającej wydanej w związku z zastrzeżeniami strony powodowej, dokładnie przedstawiając najbardziej prawdopodobny mechanizm kontaktu pojazdu ze zwierzęciem. Sąd w pełni podziela argumentację biegłego, uznając ją za przekonującą, logiczną i szczegółowo wyjaśnioną. Wobec braku konkretnych merytorycznych zastrzeżeń do opinii i argumentów biegłego, którego stanowisko było precyzyjne i jasne, Sąd oddalił wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z kolejnej ustnej uzupełniającej opinii biegłego, uznając, iż dowód ten jest zbędny do rozstrzygnięcia sprawy.

Odnosząc się natomiast do sposobu ustalenia kosztów naprawy, uznać należy, iż zastosowanie winny znaleźć zapisy Sekcji A ust. 12 pkt 4 ppkt 3 OWU, tj. rozliczenie szkody metodą kosztorysową, przy zastosowaniu pomniejszenia odszkodowania za oryginalne części zamiennie użyte do naprawy pojazdu o zużycie eksploatacyjne w wysokości 60%. Brak było podstaw do rozliczenia szkody według Sekcji A ust. 12 pkt 4 ppkt 2, tj. na podstawie kosztów rzeczywistych, albowiem powódka nie przedstawiła faktury za naprawę pojazdu, co było warunkiem koniecznym zastosowania takiej metody likwidacji szkody.

Bezzasadny był zarzut powódki odnośnie tego, że w/w zapisy OWU stanowiły niedozwoloną klauzulę umowną w zakresie, w jakim uzależniały ustalenie wysokości zobowiązania od przedstawienia faktur za naprawę. Strony, w ramach zasady swobody umów, uregulowały łączący je stosunek umowny w ten sposób, iż powódka miała możliwość wyboru sposobu likwidacji szkody – mogła ona domagać się zwrotu rzeczywiście poniesionych kosztów naprawy, dokumentując to fakturą za naprawę, bądź też rozliczyć szkodę kosztorysowo, bez dokumentowania rzeczywistej naprawy, ale według zasad ustalonych umownie, tj. z zastosowaniem pomniejszenia odszkodowania za części stosownie do wieku pojazdu. W ocenie Sądu, nie można uznać, aby w/w postanowienia umowne kształtowały prawa i obowiązki powódki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interes. Istota powyższych postanowień umownych polegała na tym, że ubezpieczyciel zobowiązany był wypłacić powódce odszkodowanie w rzeczywistej wysokości, zgodnie z faktycznie poniesionymi kosztami naprawy, które należało jednak udokumentować (Sekcja A ust. 12 pkt 4 ppkt 2 OWU). Przy braku udokumentowania rzeczywistych kosztów naprawy, zastosowanie miała natomiast metoda kosztorysowa, szacunkowo ustalająca hipotetyczne koszty naprawy, uwzględniająca wiek pojazdu i zużycie eksploatacyjne części zamiennych (Sekcji A ust. 12 pkt 4 ppkt 3 OWU). Innymi słowy strony uregulowały stosunek umowny w taki sposób, że ubezpieczyciel unikał sytuacji, iż ubezpieczony na podstawie zawartej przez strony umowy będzie bezpodstawnie wzbogacony, tj. otrzyma odszkodowanie w wyższej wysokości,

niż rzeczywista szkoda. Doszłoby do tego natomiast wówczas, gdyby ubezpieczony otrzymał odszkodowanie w najwyższej możliwej wysokości, a w ogóle nie przeprowadziłby naprawy, lub wykonał ją w ograniczonym zakresie albo przy użyciu gorszych części zamiennych lub po niższej stawce za roboczogodzinę. Nie sposób uznać, iż takie uregulowanie stosunku umownego narusza prawa którejkolwiek ze stron, w szczególności powódki, która mogła uzyskać odszkodowanie w pełnej i rzeczywistej wysokości, pod warunkiem udokumentowania tych kosztów. Powyższe ustalenia umowne żadną miarą nie wykraczają poza zasadę swobody umów.

Jak już wskazano powyżej, ponieważ powódka nie udokumentowała rzeczywistych kosztów naprawy fakturą (zapewne dlatego, iż naprawy takiej nigdy nie dokonała), zastosowanie w niniejszej sprawie winny znaleźć zapisy Sekcji A ust. 12 pkt 4 ppkt 3 OWU. Biegły ustalił, iż koszty naprawy pojazdu powódki zgodnie z w/w postanowieniami umownymi wynoszą 3.153,93 zł brutto. Odszkodowanie to obejmuje koszt oryginalnych części zamiennych producenta pojazdu, pomniejszony o 60% za zużycie eksploatacyjne pojazdu, oraz średnią stawkę za roboczogodzinę w wysokości 80 zł netto. Ustalenia biegłego w tym zakresie nie budzą wątpliwości, zostały dokładnie wyjaśnione w treści opinii i znajdują potwierdzenie w przedstawionej kalkulacji naprawy.

Ogólnikowe zastrzeżenia strony powodowej do obliczeń biegłego nie zasługiwały na uwzględnienie i nie wymagały dalszego ustosunkowania się do nich przez biegłego, wobec braku konkretnych merytorycznych zarzutów w tym zakresie.

W konsekwencji należało więc przyjąć, że wysokość należnego powódce odszkodowania, zgodnie z postanowieniami łączącej strony umowy, wynosi 3.153,93 zł brutto. Gdyby natomiast powódka rzeczywiście przeprowadziła naprawę pojazdu i udokumentowała jej faktyczne koszty, obejmujące również pełne odszkodowanie za użycie oryginalnych części zamiennych producenta pojazdu, przysługujące jej odszkodowanie wynosiłoby 4.864,23 zł brutto.

W tych warunkach, wobec wypłacenia uprzednio przez pozwanego kwoty 1.429,78 zł tytułem odszkodowania, należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki z tego tytułu kwotę 1.724,15 zł (3.153,93 zł - 1.429,78 zł). W pozostałym zakresie powództwo należało natomiast oddalić.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. 2013.392 ze zm.) w zw. z art. 481 § 1 i § 2 kc.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 805 § 1 kc oraz łączącej strony umowy, należało orzec jak w pkt I i II.

O kosztach procesu orzeczono jak w pkt III na podstawie art. 100 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, mając na uwadze, że powódka wygrała proces jedynie w 27,60 %. Do uzasadnionych kosztów procesu poniesionych przez powódkę należało zaliczyć opłatę sądową od pozwu w kwocie 250 zł, koszty zastępstwa procesowego 2.400 zł, opłatę od pełnomocnictwa 17 zł, koszty biegłego 800 zł, tj. łącznie 3.467 zł, z kolei pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego 2.400 zł.

O nieuiszczonych kosztach sądowych, obejmujących wynagrodzenie biegłego, orzeczono jak w pkt IV i V, na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.).